

Zřícenina hradu Holoubek, Plešice

Popis:

Na pravém břehu meandrující řeky Jihlavy vlévající se do Dalešické přehrady se tyčí na konci skalního ostrohu zbytky gotického hradu Holoubek. Romantický název získalo sídlo dle symbolu letícího holuba, kterého měli ve znaku jeho zakladatelé, páni ze Starče. Zřícenina je přístupná po červené turistické trase asi 1 km severně od obce Plešice.

Podrobný popis:

Zřícenina hradu Holoubek se dnes vyvyšuje pouhých 30 m nad hladinou Dalešické vodní nádrže. Z kosodélného tvaru hradiska je zřetelně patrná hradební zeď dosahující šířky 2 m. Na západní straně vrůstal do hradeb kónický tubus, který je z jedné třetiny dochovaný a dosahuje výšky až 9 m. Ve spojení s hradem Holoubek můžeme mluvit o tzv. bergfritové dispozici, jedná se o typ sídla, jehož hlavní obrannou funkci tvořila masivní převážně okrouhlá věž, která byla přístupná lehce odstranitelnými schůdky z prvního patra. Věž byla v případě potřeby de facto samostatnou pevností. Jedná se o jeden z nejčastěji užívaných systému sídelních opevnění 13.-14. století. V terénu, zejména na jihozápadní straně, lze pozorovat zbytky probíhajícího obranného příkopu. Zbylé části někdejšího sídla jsou dnes zasypány.

Hradní sídlo Holoubek s přiléhajícím dvorem a vsí bylo vybudováno v 1. polovině 13. století. První zmínky pocházejí z roku 1353, kdy se pánem hradu stal Bohuš ze Staříče (Starče), který odkoupil sídlo od svého bratra Konráda Payera. Bohuš a po něm i jeho dědicové se nechali nazývat podle svého sídla páni z Holoubka. Na konci 14. století se rozpoutaly vleklé boje mezi několika zástupci uzurpujícími si právo na držení hradu. Zákonným dědicem se stal roku 1392 mincmistr Martin z Jemnice a Radotic, ten pro své aktivity na hradě nesídlil, mimo jiné byl i dvořanem krále Zikmunda a doprovázel ho na jeho cestách. Hrad na čas obsadil Jindřich Zajímač z Jevišovic, teprve v roce 1406 se Martin začal domáhat práv na svém panství, které mezitím prodal Jindřich Přechevi z Kojetic. Celá situace vyústila v roce 1407 ve vojenský střet, při kterém Martin svůj hrad dobyl zpět. Během vyplácení žoldu pronajatým vojákům se ovšem majitel natolik zadlužil, že musel své sídlo podstoupit věřiteli Arnoštu Flaškovi z Rychmurka. V následujících letech se držitelé hradu opět rychle střídali a navíc aktivně podnikali loupežnické výpravy po svém okolí, a tak zejména proto bylo sídlo z rozhodnutí moravského sněmu obsazeno a následně krátce před polovinou 15. století i zbořeno. Posledními pány byli Ondřej a Archleb z Okarce.

Region: Třebíčsko

Město: Třebenice

URL:

Zpřístupnění: volně přístupné

Bezbariérový přístup: ne

GPS: 49°10'17"N, 16°3'0"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.1713889,16.05&z=12>

Obrázky:

